

A francia félhivatalos komoly és higgadt hangon ír Kánya látogatásáról

Kánya Kálmán Európa érdeklődésének központjában

Közép-Európa s így Magyarország is súlyos nehézségekkel küzd -- írja a Temps. -- Franciaország kész teljes jóakarattal küzdeni a talpraállításáért. -- Revizióról azonban nem lehet szó

Gömbös: „Nem vagyok franciagyűlölő, én csak magyar vagyok“

Kánya látogatásának jelentőségét nehéz letempíteni. Frappáns hirtelenséggel történt ez a párisi út és mögötte a kérdések egész raja tódul előre. A legfontosabb kérdés; jelent-e előnyt Magyarország számára ez a látogatás, illetve lehet előnyök eléréséről szó? A diplomáciai kulisszatitkok ismerete nélkül ezt a kérdést megválaszolni felelőtlennek lenne, de egyet azért le lehet szögezni. Kánya párisi látogatását a kényszer hívta életre. Az a kényszer, melynek észrevehetetlenül döntő hatása elől Páris sem tudott már meghátrálni és ez ígért.

Kánya utja csupán udvarias cselekedet

Páris, szeptemb. 16.
A "Temps" Kánya látogatása címmel ve zércekkben méltatja a külügyminiszter párisi tanácskozásainak jelentőségét. A francia és magyar külügyminiszter megbeszéléseinek -- írja -- a nemzetközi ajtó már előre bizonyos messzebbmenő fontosságot tulajdonít a Közép-Európát érdeklő kérdések megoldása szempontjából. A magunk részéről a Budapest kiadott félhivatalos közleménnyel kapcsolatban úgy véljük, hogy a magyar külügyminiszter látogatásában tényleg mindegyik nemzetközi udvarias cselekedetet kell látni. Bajosan érthető, hogy a magyar külügyminiszter utja miért keltett olyan meglepetést külföldi körökben, ahol egyesek többé-kevésbé szenzációs diplomáciai rögtönzést akarnak látni benne, mintha Budapest s Páris között az európai politika fejlődésére vonatkozó főbenjáró kérdés szabályozásáról lenne szó.

FRANCIAORSZÁG KÉSZ A TANÁCSKOZÁSRA

— Párisban — füzi tovább a cikk -- jól tudják, hogy Magyarország éppugy, mint Közép-Európa valamennyi többi állama, súlyos nehézségekkel küzdök. Franciaország kész teljes jóakarattal közreműködni ebben a munkában, mert hiszen ő volt az első, amely ilyen természetű megoldást ajánlott a válságban sniylódó államok talpraállítására. Az a kérdés, hogy ezt a nagy feladatot gyakorlatilag milyen módszerekkel lehet megoldani. Egyesek politikai és gazdasági ellenvetéseket tesznek azzal szemben, hogy valamennyi dunai államot együttesen csoportosítsanak. Mások azt hiszik, hogy ugyanezt az eredményt akkor érhetik el legjobban, ha tüzetesen megállapított kétoldalu kereskedelmi szerződéseket kötnek.

„SZÓ SEM LEHET REVIZIÓRÓL“

Majd így folytatódik a cikk: Európa mai helyzetében kétségtelen, hogy a szerződések revíziója a legsúlyosabb bonyodalmakra vezethetne és kikerülhetetlen módon há-

borut idézhetne elő. Ha meg akarják óvni a lehetőségét annak, hogy gyakorlati eredményekre jussanak Közép-Európa gyümölcsöző berendezésében és az általános béke

megszilárdításában, akkor határozottan ki kell kapcsolni azt a lehetőséget, hogy a békeszerződések revízióját tegyék meg az érdekelte államok valamennyiének javát szolgáló tevékeny és állandó együttműködés kiindulópontjává. Budapest meg kell érteni ezt és meg kell érteni azt is, hogy Magyarország a szomszédállamokkal való őszinte együttműködésben találja meg legjobb esélyeit saját gazdasági talpraállításának és felvirágzásának. A párisi tanácskozások során Kánya külügyminiszter Franciaország részéről bizonyára a legnagyobb jóakaratot találja, hogy az eszmecsere során a békeszerződések revíziójának kérdése nem kerülhet szóba.

„Nem vagyok olaszbarát, németbarát, franciagyűlölő, -- én csak magyar vagyok -- mondta Gömbös

Páris, szeptemb. 16.

A "Revue des Deux Mondes" című politikai szemle intervjut közöl Gömbös Gyula miniszterelnökkel. Az intervjú során Gömbös érdekes dolgokat mondott -- Én nem vagyok sem olaszbarát, sem németbarát, sem franciagyűlölő -- jelentette ki. Egész egyszerűen magyar vagyok. Az én érzésem és meggyőződése az, hogy 1920-ban rossz formula alapján döntöttek országom sorsa felől.

Tanácstagságot kap Auszria a Népszövetségben

Genf, szeptember 16.
Népszövetségi körökben arról tudnak, hogy Ausztria, az őszi ülésen három évre szóló tanácstagságot kap. Ezen az ülésen a népszövetségi tanácstagságok számát 14-ről 15-re emelik és ezt a 15-ik tagságot kapná meg Ausztria.

A tagságon kívül egyébként még három tagságot változtatnak meg. Guatemala helyébe egy másik Délamerikai államot, Norvégia helyébe egy másik skandináv államot, míg Írország helyébe egy másik angol domíniumot vesznek be a tanácsba.

Még mindig tart Vaida és Maniu harca

Maniu Kolozsváron

Boila Zachariás interpellációt jegyzett be a parlamentben röpirata elkobzása miatt

Kolozsvár, szeptember 16.
Maniu Gyula tegnap délután Kolozsváron tartózkodott, ahol néhány bizalmas párt-hívével folytatott tanácskozásokat. Boila Zakariás kijelentette, hogy most

már a parlamenthez fordul röpirata elkobzása miatt és e célból a háznagy hivatalban már interpellációt is jelentett be. Csatlalta az interpellációhoz röpiratát is, hogy annak nyomán maradjon a parlament évkönyvében.

Filmfelvétel közben szakadéka zuhant egy színész

Innsbruck, szeptemb. 16.

Paul Richter, ismert osztrák filmszínész legújabb filmje a tiroli havasok között készül. A felvételek alatt Richternek át kellett ugrania egy szakadékot. Az ugrás nem sikerült, Richter lezuhant a szakadéka s életveszélyes sérüléseket szenvedett.

Érdekes, hogy az ugrásjelenetet egy státtizával, úgynevezett double-lal akarták eljátszatni, Richter azonban ebbe nem ment bele. A próbán az ugrás sikerült is, míg a felvételnél történt a szerencsétlenség.

Közáport zuditottak a bécsi német követségre

Bécs, szeptember 16.

Tegnap délelőtt 11 óra tájban több fiatalember közáport zuditott a bécsi német követség épületének ablakaira. Az ablaktáblák összetörték. Négy tüntetőt nyomban tartóztattak, míg a többiek elmenekültek. A német követség épületét erős védőőrséggel vették körül.

Öngyilkosság Brassóban

Brassó, szeptemb. 15.

Schreiber József 49 éves, közismert brassói magánzó lakásán felakasztotta magát. Mire rátaláltak, már halott volt. Az öngyilkos bucsulevelet nem hagyott hátra, de azt hiszik, hogy súlyos idegbaja következtében dobta el magát az életet.

Kérje mindenütt a

GOLF borotva-pengőt!

(az acélipar legtekélyesebb alkotása)

és öröme lesz a borotválkozásban.

Minden szaküzletben kapható!

Nincs magyarnyelvű tanítás a nagyvárad állami elemi iskolákban

Nagyvárad, szeptemb. 16.

A mos folyó iskolai beiratások alkalmával a nagyvárad állami elemi iskolába alig egy pár tanuló jelentkezett. Az iskolákhoz rendelet érkezett, hogy a magyar tagozatot ne nyissák meg ebben az évben. A beiratkozott tanulók tehát románul fognak tanulni s csak heti két órán át tanítják a magyar nyelvet. A Magyar Párt most erőlyes akciót indít a rendelet visszavonására.

Nagy földrengés pusztított Erzerumban

Londonból jelentik: Törökországból érkezett hír jelenti, hogy pénteken Erzerum tartományban hatalmas földrengés pusztított. A táviró és telefon vezetékek használatatlanná váltak és így a földrengés áldozatairól nem jött még értesítés.

Panaszt tettek a fűszerekek a piaci árusok ellen

Nagyvárad, szeptemb. 16.

A fűszerkereskedők küldöttsége kereste fel szombat délelőtt dr. Egry Gergely polgármestert és a piaci árusok és a bodegások tisztességtelen versenyé ellen emelteik panaszt. Kérték, hogy a piaci árusokat tiltsa el a polgármester a fűszeráruk árusításától, a bodegák pedig olyan záróra szerint zárják üzleteiket, mint a fűszertüzletek. Dr. Egry polgármester megígérte, hogy tanulmányozni fogja a kérdést és nyolc napon belül megadja a választ.

Vasárnap este 10 órakor Színájából

Károly király rádióbeszédet intéz az ország népéhez

Miklós herceg és Sándor jugoszláv király is Romániába érkeznek

Bukarestből jelentik: A bukaresti rádió úgynevezett „nemzeti órát” iktatott programjába. Az első „nemzeti órá” ma, vasárnap este lesz és ez alkalommal maga Károly király fog előadást tartani Színájáról.

Ennél az aktusnál jelen lesz Miklós királyi herceg is, aki vasárnap este 10 órakor érkezik az országba é Károly király vendége

lesz sógora Sándor jugoszláv király is, ak Miklós herceggel együtt érkezik az országba. A jugoszláv király fogadására fényes előkészületeket tettek.

Miklós herceg repülőgépen érkezik Színájába és a királlyal együtt fogadja a színai ünnepekre érkező vendégeket.

Leszállította a nagyszebeni hadbíróóság

Müller Kálmán és társainak büntetését

Nagyszeben, szeptemb. 16.

A nagyszebeni hadbíróóság most tárgyalta a temesvári kommunista pör felebbezését.

Emlékeztet még, hogy Temesváron Munkássegély címen működött egy egyesület. A hatóságok kommunista propagandával vádolták meg az egyesület vezetőit és a husz vádlottat a temesvári hadbíróóság igen súlyosan megbüntette.

A nagyszebeni hadbíróóság hat napi tárgyalás után tegnap hirdetett ítéletet, melyben a büntetéseket leszállította. Magyar Esz-

ter, Obmann Sully és Higyád Istvánt felmentették, Spitzer Károlyt és Sveta Danilát 5—5 évi, Magyar Tivadart, Fehér Antalt, Klein Juliát, Müller Kálmánt, Wolf Jánost, Rosenberg Tibort és Adok Miklóst 2—2 évi, Ukrotec Matildot és Baranyi Józsefet másfél-évi, Sipos Vilmost és Kujedán Jánost egy-egy évi, Pál Ilonát, Hári Lászlót és Kovács Mátyást 6—6 hónapi Novák Ignácot három havi börtönre ítélték. Az elítéltek felebbeztek.

A maniuisták nem mennek szellemességet tanulni Vaidához

-- Ha a miniszterelnök nem érti a szovátai határozatot, majd lefordítjuk magyarra

Bukarestből jelentik: Ismeretes, hogy Vaida miniszterelnök hivatosan nem vett tudomást a szovátai kongresszus határozatairól. Az ennek ismertetésével megbízott küldöttség táviratilag kért kihallgatást a miniszterelnöktől, a távirat azonban válasz nélkül maradt.

Vaida miniszterelnök azonban a lapokból jól ismeri a határozati javaslat szövegét, amit az is bizonyít, hogy a Calimanestiben tartozkodó újságírók előtt kijelentette, hogy azt nem értette meg és kérni fogja a külügyminiszteriumot, hogy fordítsák le részére franciára és németre.

A tréfára azonban nem maradt el a válasza sem. Az egyik szovátai parlamentaire ugyanis találkozott Vaida egy barátjával, akinek a következőket mondotta:

— Mond meg Vaidának, hogy nagyon szerettem a tréfával. Fölösleges a külügyminiszteriumnak munkát adni, van annak érdekesebb dolga is. Jobban tenné Vaida, ha kitűzné a kihallgatás időpontját, azon majd megérti a határozati javaslatot, mert mi, tudva, hogy a miniszterelnök nem nagyon erős a román nyelvben, majd lefordítjuk neki magyarra.

A Topsáll-család tragédiája

Vérmérgezést kapott, amputálták és mégis meghalt a váradí városháza rajzolója

Nagyvárad, szeptemb. 16.

A Zsidó kórházban tegnap délelőtt 11 órakor örök álomra hunyta le a szemét Topschall Vilmos, a mérnöki hivatal rajzolója, hetekig tartó szenvedés után. A fiatal es rendkívül szimpatikus városi tisztviselő tüszős mandulagyulladás vérmérgezést kapott és több ízben megoperálták, hogy szepszis romboló hatását megakadályozzák. Pár nappal ezelőtt le kellett vágni a tragikus sorsú Topschall Vilmos balláhát. Azonban hasztalan volt az orvosok minden fáradozása, a szerencsétlen fiatal tisztviselőt nem lehetett megmenteni. Kinos szenvedései után tegnap délelőtt elhunyt. Topschall Vilmos halála

mély részvétet keltett a város társadalmában. A gyász jeléül a városházára kitűzték a gyászlobogót.

Topschall Vilmos családját a végzet üldözi. Néhány évvel ezelőtt huga halt meg tragikus hirtelenséggel, tavaly az apja halt meg hirtelen az uccán.

Az elhunyt Topschall Vilmost felesége és két kis gyermeke, testvérei és kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése hétfőn délután 5 órakor lesz a Szaniszló ucca 49 sz. gyászházánál.

Börtönbe került ismét a világosi arzéngyilkosság fővádlottja

Újból letartóztatták Duma Floricát

Ujabb öt holttestet exhumálnak Világoson és Galsán

Arad, szeptember 16.
A világosi arzénes gyilkosságok ügyében úgy látszik, mindig történnek meglepetések. A legutóbbi meglepetés volt Duma Florica szabadlábra helyezése, amely két napi késés miatt történt és amelyet azután védője ügyesen kihasználta. Mint ismeretes, a legutóbbi vádtanári tárgyaláson Duma Florica védője a vádlott szabadlábra helyezését kérte azzal az indoklással, hogy a törvény értelmében a vizsgálati fogság naptári hónapokig hosszabbítható meg, ezzel szemben az egyik tárgyalástól a másikig 32 nap telt el. Az aradi törvényszék vádtanácsa elutasította ugyan a kérelmet, azonban a temesvári Tábla más álláspontra helyezkedett és a világosi arzén-pör fővádlottja szabadlábra került.

Néhány nap múlva megtörtént a második szabadlábra helyezés is, amelyről azonban csak kevesen tudtak. Szabadlábra került ugyanis Sebestyén Jánosné is, aki szintén az egyik gyanúsítottja az arzén-pörnek. A két szabadlábra helyezett azonban nem sokáig örülhetett a szabadságnak, mindössze néhány napig elégíthették ki a falu kíváncsiságát, mert tegnap délelőtt az aradi ügyész rendeletére a világosi csendőrség ismét letartóztatta Duma Floricát és Sebestyénét akiket szombaton délelőtt hozta be Aradra.

A letartóztatás indoka egyszerű: az ügyészség a várható büntetés nagysága miatt tart attól, hogy a szabadlábra helyezett vádlottak megszöknének, mielőtt még a bíróság felelősségre vonná őket tetteikért. Lehetőség, hogy a vádtanács még szombaton délelőtt tárgyalja Duma Florica és társnője újabb vizsgálati fogságának ügyét.

Szombaton egyébként ismét exhumálások voltak Világoson és Galsán. Most, hogy megérkezett szabadságáról dr. Jonescu törvényszéki orvos, az ügyészség teljes energiával folytatja a vizsgálat munkáját, hogy mielőbb befejeződést nyerjen a nagy bűntűgy és bíróság elé kerülhessenek a vádlottak.

— Drágább lesz a szövet, de még olcsón vehet, ha elolvassa Deutsch Pósztoáruházi mai lapunkban megjelent felhívását.

RADIOMŰSOR

HÍRFO

BUKAREST. 1: Gramofon. 5: Rádiózenekar. 6.15: Rádiózenekar. 7.20: Gramofon. 8: Niculescu Sabina és Pleszkov Nadia hárfakettős. 8.45: Moscopel előadóművész. 9.05: Vonósnégyes. 10: Jazz.

BUDAPEST. 6.45: Torna. Utána: gramofon. 10: 1. Hogyan lehetett "biztosan" nyerni a kis lutrin. 2. Szőnyegmegóvás. (Felolvasás). Közben: Gramofon. 12.05: Haris Győző vokálkvartettje. 1.30: Bura Sándor és cigányzenekara. 3.30: A rádió diáklőelőadása. 4: Asszonyok tanácsadója. 5: Vidéki képek. Előadás. 5.30: Gramofon. 6.15: Német nyelvoktatás. 6.45: Herz Lili zongorázik. 7 és 30: Zilahy Lajos elbeszélése. 8: Bertha István szalonzenekara. 9.15: Időjelzés, hírek. 9.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 10.20: Időjárásjelentés. 11: Jazz-zenekar.

Kolozsvári olvasóink részére fiókiadó-hivatalunk Calea Regele Ferdinand 63. díjmentesen elkészít mindennemű kérvényt és utbaigazítással szolgál minden közérdekű ügyben.

A tervek szerint öt holttestet boncoltak fel és ecélből a kora reggeli órákban Világosra utaztak Mandru Miklós ügyész és Jonescu törvényszéki orvos. Lehetéges, hogy a bizottsághoz csatlakoztak a védőügyvédek

is, hogy szintén jelen lehessenek a boncolásnál. Világoson mindenesetre újrt forr a kíváncsiság, az emberek újra az arzén-ügyről beszélnek és érdeklődéssel várják a bizonyára érdekes fejleményeket.

Ujabb dollárinflációt készít elő az Egyesült Államok

Washington, szeptemb. 15
Eugen R. Black, a Federal Reserve Board kormányzója, valamint több más pénzügyi szaktekinélly kijelentette, hogy Roosevelttel való megbeszélésükből azt a nyers benyomást szerezték, hogy az amerikai kormány október elejére újabb inflációs intéz-

kedéseet tervez. Harrison szenátor, Missisipi demokrata képviselője, aki a szenátus pénzügyi bizottságának elnöke, kijelentette, hogy valószínűleg eltekintenek majd a bankóprás inflációs munkájától és más alkalmasabb intézkedésekkel igyekeznek majd a piacra nyomást gyakorolni.

Elütött a dési motorosvonat egy kolozsvári tisztviselőt

Kolozsvár, szeptember 16.
Tragikus szerencsétlenség színhelye volt tegnap a kora reggeli órákban a közeli Szamosfalva község állomása. Eddig még tisztázatlan körülmények között a Kolozsvár és Dés között közlekedő motoros vonat elkapta Stoicovici Victor 29 éves magántisztviselőt és mintegy tíz méternyire ellökve magától, súlyos sérüléseket okozott. A súlyosan sebesült fiatalembert a motoros vonaton tartózkodó egyik orvos részesítette első segély

ben, majd egy autóra téve, beszállították a kolozsvári klinika sebészeti osztályára. Alapos orvosi vizsgálat után megállapítást nyert, hogy Stoicovici Victor súlyosabb természetű agyrázkódást és három helyen koponya törést szenvedett. A klinika sebészeti osztályán tönkrel operálás alá vették a súlyosan sebesült fiatalembert s mindannak ellenére, hogy az operáció meglehetősen sikerült, a kezelő orvosok még sem bizakodnak a szerencsétlenül járt fiatalember életben maradásához.

Beperelte az államot az elmaradt nyugdíjért egy aradi őrnagy

A bíróság elmarasztalta az államot a perben

Arad, szeptember 16.
Érdekes, régóta húzódó perben hozott feltűnő ítéletet az aradi járásbíróság. Emlékeztet, hogy az elmúlt évben a Jorga-rezsim alatt tisztviselők és nyugdíjasok hónapokon keresztül nem kapták meg járandóságukat. Bugariu Constantin nyugdíjas őrnagy szintén hat hónapig nem kapta meg nyugdíját, mire a múlt év októberében pert indított az állam ellen 50 ezer lejű kitevő járandósága megítélésére.

Az állam jogi képviselője azzal érvelt,

hogy ilyen esetekben nemcsak az államot, hanem az autonóm nyugdíjpénztárt is be kell a perbe vonni és miután ez az intézmény Bukarestben székel, a per Aradon le sem folytatható. Az őrnagy képviselője kifejtette, hogy a nyugdíjpénztár csak második alperesként lett bevonva a perbe, viszont az állam Aradon is perelhető.

A bíróság a felperes álláspontját fogadta el és az őrnagynak elmaradt járandóságát és a per költségeit megítélte. Az állam képviselői megfélelbezték az ítéletet.

Amit mondanak, de ami nem igaz

Nem avatkozik bele Amerika a kubai forradalomba

London, szeptember 16.
A Reuter-iroda Santiago de Chile-i jelentése szerint Hull amerikai külügyminiszter tegnap Kashingtonban bizalmas értekezletre hívta meg Argentína, Brazília, Chile és Mexikó diplomáciai képviselőit és biztosí-

totta őket arról, hogy az Egyesült Államok még akkor sem határozna el magát fegyveres beavatkozásra, ha a kubai forradalom következtében a Kubában élő amerikai állampolgárok tulajdonjogát megsértették.

KET LEANY HARCA

Regény az életből

52

— Mi volt az az ötlet tőled, hogy titkos buvóhely után érdeklődtél?

— Tisztára elgondoláson alapuló ötlet, aztán még nem vettük számításba azt a bizonyos "J"-t.

— Ki az?

— A listámon szereplő utolsó személy, a kérdéses ismeretlen. Tegyünk föl, hogy ez az ismeretlen "J" összeköttetésben van Ellen néls mult éjjel idejött a házba. Nos, ez a férfi, mert felteszem, hogy férfi... elrejtőzik arra a buvóhelyre, mely ebből a szobából nyílik. Most áthalad ezen a szobán az a leány, akit ő Nicknek vél. Utána megy a szabadba és lelővi... Nem, ez ostobaság!... Hiszen tudjuk, hogy itt nincs buvóhely. Merő véletlen, hogy Ellen ezen az estén úgy határozott, a-hogy mondta, hogy a konyhában marad... Gyere, keressük meg Mademoiselle Nicknek a végrendeletét.

A nappali szobában egyáltalán nem voltak iratok. Átmentünk a könyvtárba, mely elég sötét és az utra néző helyiség volt. Itt találtunk egy nagy, régi divatu díófa asztalt. Jó sok időbe került, míg egészen átvizsgáltuk. Minden a legnagyobb össze-visszaságban volt. Számlák és nyugták összekeverve, aztán meghívások, fizetési felszólítások és baráti levelek.

— Rendbe szedjük ezeket az irásokat — mondta Poirot szigorúan — mindent a maga helyére.

Szavának állt. Felőrával később megelégedett arckifejezést öltött s hátradőlt székében. Minden pontosan összerakva és osztályozva összekötve ott feküdt előtte.

— Készen vagyok. Legalább valami kis hasznunk van belőle. Annyira pontosan átvizsgáltunk mindent, hogy ki van zárva annak a lehetősége, hogy bármi fontosat figyelmen kívül hagyjunk.

— Valóban, de itt nem is volt sok találni való.

— Kivéve talán ezt.

Felém tólt egy levelet. Nagy, hegyes kézírással majdnem olvashatatlanul volt írva.

Kedvesem, összejövetel csodás volt. Ma összetört vagyok. Jól tetted, hogy nem nyúltál hozzá ahhoz az anyaghoz, ne is kezdjed el soha, kedvesem. Átkozottul nehéz aztán abbahagyni. Pajtásnak írok, hogy siessen a pótlással. Micsoda pokol ez az élet Freddie.

— Mult februárról van kelteve — mondta Poirot elgondolkodva — minden bizonynyal kábítószerekkel él, de ezt mindjárt láttam, anímt ránéztem.

— Igazán? Én sohasem gyanítottam róla ilyesmit.

— Nagyon is nyilvánvaló. Csak meg kell nézni a szeméit... aztán azok a különös hangulat-változások.

— Néha élénk szípkázó, máskor pedig lélettelen, üres.

— A kábítószerek csökkentik az erkölcsi beszámíthatóságot is, ugy-e?

— Föltétlenül. De nem hinném, hogy Madame Rice már egészen rabja lenne. O még a kezdeténél tart és nem a végénél.

— Én Nick?

— Semmi jel sem mutatja, hogy morfinista vagy kokainista. Lehet, hogy már próbálkozott vele egyszer s másszor egy-egy ös emóveteien, csupa tréfából, de állandóan nem él a kábítószerekkel.

— Örülök ennek.

Hirtelen eszembe jutott, amit Nick mondott Fredericáról, hogy nincs mindig magánál az asszony.

(Folyt. köv.)

SPORT

Sztrájkolnak a bukaresti klubbok

Bukarest, szeptember 16.
A bukaresti alkerület vezetősége a fővárosi bajnokság első osztályába sorozta a Viforul Dacia csapatát is, amely ténykedése nagy felháborodást keltett a többi egyesü-

tek között. Az egyesületek elhatározták, hogy mindaddig nem állanak ki bajnoki mérkőzésekre, amíg a Distrikt vezetősége nem változtatja meg döntését és a Viforul Dacia nem utasítja vissza a második osztályba.

Douda sem olyan nagy legény már

Győztek az eszt főiskolások a csehszlovák fővárosban

Prága, szeptember 16.
Az eszt főiskolás versenyzők Torinóból hazautaztukban Prágában indultak. Wiiding sulyban és diszkoszban is legyőzte Doudat. Eredmények: 100 m.: 1. Hejduk 10.6 mp cseh rekord beállítva. Magasugrás: 1. Kuuse

eszt 187 cm. Távolugrás: 1. Küttis eszt 742 cm. Súlydobás: 1. Wiiding eszt 15.67 m. 2. Douda cseh 15.30 m. Diszkoszdobás: 1. Wiiding eszt 46.43 m. 2. Douda cseh 43.08 m. Gerelyvetés: 1. Sule eszt 65.40 m.

Ha a bírónak kemény ökle van

Jack Dempsey mint bíró — leütött egy boxolót

St. Bernardino, szeptember 16.
Szerdán este egy boxmérkőzésnél nem mindennapi esemény történt. Jack Dempsey volt nehézsúlyú ökölvívó világbajnok vezette az ausztráliai Grimes mérkőzését, akit küzdelem közben birkózás miatt megintett. A nekivadult ausztráliai erre jól elhelyezett egyenest intézett Dempseyre, aki nem jött

zavarba és a magáról megfélemezett ausztráliaiat olyan erővel ütötte állon, hogy az rögtön elterült és hosszabb ideig a földön maradt. Dempsey ezután a küzdelmet döntetlennek minősítette, az amerikai közönség azonban régi kedvncét erőlyes fellépéséért igazi amerikai módon ünnepelte.

A Venus röpcédulákon tiltakozott az őt ért igazságtalanság miatt

Bukarest, szeptember 16.
Az Újpest, Bocskai vegyesVenus mérkőzésen a közönség körében röpiratot osztogattak, amely azzal az „igazságtalansággal” foglalkozott, amely a Vénust érte a Nemzeti Bajnokság bizottsága részéről a legutóbbi Crisana elleni mérkőzésen történt botrány-nal kapcsolatban. A Venus vezetőségi kö-

rében készült röpirat az egész büntetés ügyét csak arra a jónak nm nevezhető viszonyra vezethető vissza, amely az egyesület és a Nemzeti Bajnokság bizottságának elnöke, Luchide Octav között fennáll. — A röpirat különben azt kéri a Venus híveitől, hogy ők is hallassák szavukat az ügyben.

Győznek a román tenniszesezők Szófiában

Szófia, szeptember 16.
A bolgár fővárosban folyó Balkán-országok közti tenniszversenyen Románia részéről Poulieff, Cantacuzino, Réti és Ham-

burger indultak. A verseny első napján a férfi párosban a Réti—Hamburger-pár 6:3, 6:2, 6:0 arányban fölényesen verte a bolgár To-seff—Ivanoff kettőst.

ELKÖLTÖZÉS MIATT

teljes árukészletünket beszerzési áron alul eladjuk.

Mindennemű írószerek, irodai cikkek, papíráruk óriási választékban, minden elfogadható áron kaphatók. Iskolai szezonra: Füzetek, tollak, írónok, körzők, vonalzók, festékek és mindennemű iskolai cikkek mélyen leszállított áron! Minden diák ajándékot kap!

Pásztor Ede

könyv-, papir- és írószer áruháza, Oradea Strada Avram Iancu (Kossuth-u.) 10. sz.

Új helyiségünk nov. 1-től P. M. Viteazul (Nagypiac-tér) 4. Kugler-palota.

Mégis drágább lesz a szövet!

Napról-napra nehezebb a ruházkodás. Ezt előre látva — hogy t. vevőközönségét még az OLCSÓ ARBAN tudja kiszolgálni, raktárát dusan felszerelte a legjobb minőségű divatos őszi és téli anyagokkal Deutsch Posztóáruház s így mindenkinek módjában van férfiöltöny és sport-szövetek, felöltő, átmeneti, télikabát, csikos és sportnadrag kelmék, nőikabát, kosztüm és gyermek-bojkabát szövetek, intézeti, papi és egyenruha kelmék, a cég részére exclusiv ké-szült garantált szintartó kék és fekete anyagok, bundahuzatok, alkalmi-ruha szövetek, lode-nek kocsai és billiárd posztók, mindennemű posztó, szövet és béléstáru olcsón beszerezni. Ha Scherg Vilmos és Társai R.T. brassói posztógyárak összes gyártmányai közvetlen raktára. Ha tehát olcsón, jól, megbízható cégnél kíván vásárolni, úgy keresse fel a szolidaságáról jól ismert Deutsch Posztóáruház nagykereskedés, szabóiparosok bevásárlási helyét, Oradea, Str. Avram Iancu (v. Kossuth-u.) 1. Sas-palota. Címre ügyelni!

Visszaküldte a lopott pénzt a tolvaj

Kolozsvár, szeptemb. 15.
A kolozsvári rendőrséghez feljelentés érkezett, hogy a Kern és Társa cégtől ismeretlen tettesek 16 ezer 900 lejt loptak. A nyomozás megindult, amikor a cég 13 ezer lejt visszakapott egy borítékban. A rendőrségen éppen ezért az a feltevés alakult ki, hogy a lopást a cég valamelyik alkalmazottja követte el.

Vizsgálóbizottságot küldött ki a nagyváradai tanács a köz-tisztasági üzemhez

Nagyvárad, szeptemb. 16.
A városi állandó választmány tegnap délután ülést tartott.
Dr. Böszörményi Emil ismét a köztisztasági üzem ügyében interpellál, — Kifejti, hogy az üzem nemcsak a betegségélezőnek, tartozik 800 ezer lejjel, hanem a Villamosműnek is egymillióval. Az interpellációhoz Pelle János dr is csatlakozott, aki kijelentette, hogy amióta kommercializálták az üzemet, az utcák türethetetlenül piszkosak. Kéri, hogy küldjenek ki bizottságot a köztisztasági üzem ügymenetének felülvizsgálatára.

A tanács helyt adott az interpellációnak és a bizottságba dr. Sóos István alpolgármestert, dr. Pelle Jánost, dr. Böszörményi Emilt és dr. Markovics Ignácot nevezte ki.

Végetért a temesvári Gyapjuipar Rt. munkásainak sztrájkja

Temesvár, szeptemb. 16.
Lapunk tegnapi számában beszámoltunk arról a sztrájkmozgalomról, amely a Gyapjuipar Rt. szövőosztályán tört ki amiatt, hogy az igazgatóság újabb bérredukciót akart keresztülvinni. A munkások vezetői és az igazgatóság közt megindult békéltető tárgyalások eredménnyel végződtek. A gyár az eddigi 9.60 lejes órabérekre 8.60 lejre alkarta leszállítani, míg most 9.20 lejben sikerült megállapodni. A sztrájkoló munkások szombaton reggel fel is vették a munkát.

Hitler helyettese Papen, alkancellár Budapesten

Budapestről jelentik: Papen német helyettes kancellár szombat reggel megérkezett Budapestre. A pályaudvaron a külügyminisztérium és a miniszterelnökség vezetői, valamint a német követség tisztviselői fogadták Papent. Kölcsönös üdvözlések után Papen a német követségre hajtatott, ahol átöltözött, majd autón királyszállásra ment, Gömbös Gyula birtokára.

Időjárás

Gyengülő északnyugati szél, erős éjjeli lehűlés, a délelőtti felmelegedés némi fokozódás. Esélytelen az eső lehetségesek.

Felszállás közben felborult egy repülőgép és maga alá temette utasát

London, szeptemb. 16.
Lady East-Clayton, az egyik legkiválóbb angol aviatikusnő, ma halálos szerencsétlenség érte. Amikor gépével a brooklandi repülőtéren fel akart szállni, a gép felszállás közben felborult és maga alá temette utasát aki a helyszínen meghalt. Az aviatikusnő özvegye volt Sir Robert East-Clayton ismert angol utazónak, akivel tavaly kötött házassá-

ságot. Az angol utazó házassága után repülőgépen a Zerrora oázisok felkutatására Libiába indult, azonban ismeretlen betegséget kapott és hazaérkezése után nemsokára meghalt. Özvegye elhatározta, hogy folytatja a férje kutató munkáját. Ez év májusában Libiába repült, de kutatásai nem sikerültek. Lady East-Clayton tehetséges szobrász is volt.

Meg akart lincselni a tömeg Bukarestben egy gázoló villamoskocsi vezetőt

A vezető elmenekült és a tömeg a villamost törte össze

Bukarestből jelentik: Péntek délután a fővárosban egy villamos elgázolt egy szabónas, akinek mindkét lábat tőből levágták a kerekek. A szerencsétlenség színhelyén nagy tömeg gyűlt össze, amely meg akarta lin-

celni a villamosvezetőt. Ennek azonban a feldühödött tömeg elől sikerült elmenekülni. Erre a tömeg bezúgta a villamos ablakait és megrongálta a kocsit.

Bancsa — szabadiában

Kiszabadultak a fogházból a nagyváradai görögöldali rablóbanda tagjai

Nagyvárad, szeptemb. 16.
A görögöldali gyilkosság nyomozása során a rendőrség lopásokért őrizetbe vette Csuvár Lajost, Sóos Istvánt, Székely Imrét, Bancsa Gyulát és Bancsa Zsigmondot. A letartóztatást az ügyészség is jóváhagyta és a banda tagjai azóta is az ügyészségi fogházban ülnek. Közben Csuvár Lajos életveszélyesen megbetegedett és a vizsgálóbíró szabdlábra is helyezte.

A többiek ügyében folytatódott a nyomozás és Popoviciu Mihály vizsgálóbíró pénteken zárta le az ügyet. A vizsgálat befejezése után Bancsa Gyulát és három társát szombaton szabdlábra helyezték.

Nem tűri Csehszlovákia a bátor írást

Betiltották három hónapra a Prágai Magyar Hirlapot

Prága, szeptember 16.
A cseh hivatalos távirati iroda röviden jelentette tegnap, hogy a „Prágai Magyar Hirlap”-ot,

három hónapra betiltották. A betiltás indokairól nem volt említés téve. Magyar körökben óriási izgalmat keltett a betiltás híre, mert a „Prágai Magyar Hirlap” a legérzékenyebb magyar lapok közé tartozik és mindenkor bátran szembeszállt a magyar ügyekért. A „Prágai Magyar Hirlap”-ot már többször betiltották kisebb-nagyobb időtartamra, de ilyen hosszú időre most tiltják be először.

A cseh kormány ugyanezzel a rendelkezéssel betiltotta a Mährisch-Osterauban megjelenő „Magyar Ellenész”-et, valamint a bruxi „Der Tag” című lapot is. A betiltó rendelkezéshez semmiféle indoklást nem tettek.

20 lapfej,

1—20 sorszámmal értékes nyereményhez juttatja az Erdélyi Magyarorságot olvasóit

E hét közepéig fogadjuk el a laptejekeket

Lejárt tombolánk után olvasóink érdeklődése fokozott figyelemmel fordul új tombolaakciónk felé. Az összegyűjtött laptejekeket máris tömegesen hozzák be olvasóink kiadóhivatalunkba, amely teljes apparátussal dolgozik a tombolajegyek kiadásán.

Ujból felhívjuk olvasóink figyelmét arra, hogy a nagyváradiak személyesen hozhatják be a laptejekeket kiadóhivatalunkba, viszont vidéki olvasóink bizományosaink útján kapják meg a tombolajegyeket az összegyűjtött laptejekek ellenében.

Felrobbant Mostárban a lőszerraktár

A szolgálatban levő legénység mind elpusztult

Belgrád, szeptember 16.
A hercegovinai Mostárban levő szerb lőszerraktár eddig még ismeretlen okból felrobbant. A raktár legénysége és a közelben tartózkodók valamennyien életüket vesztették. A vizsgálat megindult annak megállapítására, hogy nem-e bűnös kezek okozták-e a robbanást.

Berlin visszautasítja Páris demarsát

Páris, szeptemb. 16.

Hivatalos körök szigorú titoktartása ellenére is bebizonyosodott, hogy Francois Poncet Franciaország berlini nagykövete tegnap Neurath báró külügyminiszternek előterjesztette a francia kormány észrevételeit főként amiatt, hogy a kehl nemzeti szociálista rohamosztagnak "Strassburg" felirású zászlót adtak át.

Neurath báró külügyminiszter pénteken közölte Francois-Poncet berlini francia nagykövettel, hogy nincsen alapja a francia demarsnak, amelyet néhány nappal ezelőtt

nyújtott át a nagykövet a német külügyminiszteriumban, hivatkozással arra, hogy a nürnbergi nemzeti szociálista pártkongresszus alkalmával a Strassburggal szomszédos Kehl német határváros 169. számú nemzeti szociálista rohamosztaga "Strassburg" felirású zászló alatt vonult fel. Neurath báró válasza szerint a 169. számú rohamosztag a "Strassburg" felirású zászlóval csak az egykori 169. számú gyalogezred emlékét akarta megőrizni. A 169. gyalogezred álmáshelye annakidején Strassburg volt.

Pénz helyett

Emlékiratot küldött Madgearu a külföldi hitelezőknek

Bukarest, szeptember 16.

Madgearu pénzügyminiszter emlékiratot intézett a külföldi érdekeltek köréhez, amelyben ismerteti azokat az okokat, melyek a tranzfermoratórium bevezetését szükségessé tették. Az emlékiratban rámutat arra, hogy a nemzeti jövedelem a négy évvel ezelőtti eredményekhez képest ötven százalé-

kal csökkent. Az állam nagy erőfeszítéseket tett, hogy a jövedelmeket emelje, másfelől igyekezett csökkenteni a fizetéseket és anyagi kiadásokat. A közadósságok azonban nem csökkentek.

Az emlékirat ezután pontos számadatokat sorol fel a külföldi fizetések beszüntetésének igazolására.

Véres telepháború Nagykárolyban

Egy halálos és több sebesült áldozata van a csatának

Nagykároly, szeptemb. 16.

Véres verekedést rendeztek Nagykároly külvárosában a panculesti telepesek. Az ucca egy órán át formális közelharc képét mutatta és a véres látványnak rengeteg nézője akadt.

A telepesek a nagykárolyi hetivásárról igyekeztek hazafelé, amikor két legény egy leány miatt összeveszett. A veszekedés verekedéssé, pofozkodássá fajult, amikor Teodor Nicolae, a telep volt bírójának közbelépett és szét akarta választani a küzdő feleket. Az egyik telepes erre

bicskát rántott és a bírójának karjába szurt. Egy másik telepes viszont dorongot ragadott és főbevágta a bírójának támadóját.

Mintha csak jeladás lett volna, ebben a pillanatban általános verekedés indult meg. A telepesek két pártra szakadtak és kezdték öldökölni egymást. Hámfák, szekérlőcsők és botok emelkedtek a magasba, bicskák villogtak és az általános verekedés igen komoly méreteket öltött. A verekedésben az aszt-

nyok is résztvettek.

A verekedés több, mint egy óra hosszat tartott, amelynek végeztével a verekedők úgy véresen szekereikre szálltak vagy gyalog indultak hazafelé. Costea Gheorghe 24 éves fiatalalmbert,

bicskával úgy oldalba szurták, hogy a kórházba kellett szállítani, ahol a halálal vivódik.

A hatóságok megindították a vizsgálatot.

Rekordidő alatt érkezett a „Gerle 13” Debrecenbe

Debrecen, szeptember 16.

Bánhidya Antal, ismert magyar pilóta, aki Londonba és onnan visszarepült Magyarországra, pénteken megérkezett a debreceni repülőtérre, ahol a közönség lelkesen üdvözölte a pilótát és gépét a „Gerle 13”-at. A pilóta elmondotta, hogy 1640 kilométert tett meg 10 óra 50 perc alatt.

A brandenburgi tartományi elnök érdekes levele

Berlin, szeptemb. 16.

Kube, Brandenburg tartományi elnöke, a nemzeti szociálistapárt egyik vezére levelet intézett Koudenhove-Kalergihez, a „Pán-Európa” társaság elnökéhez, melyben közli azokat a feltételeket, amelyek mellett Németország hajlandó lenne visszalépni a Népszövetségbe. A nem mindennapi érdekességű feltevések a következők:

1. A versaillesi békeszerződést semmisíték meg.

2. Francitországot jóvátétel fizetése kötelezzék Németországgal szemben, a Rajna-Ruhrvidéket és Sziléziát elfoglaló fehér és fekete „csordák” pusztításai miatt.

3. A lengyelországi, csehszlovákiai, dániai, belgiumi, romániai, olaszországi és jugoszláviai német kisebbségeknek adják meg a lehetőséget, hogy népszavazás útján csatlakozhassanak Nagynémetországhoz.

4. Ausztria, Elzász-Lotharingia, Német Svájc, Lichtenstein, Luxemburg, Danzig és a Memel-vidék kebeleztessék be Németországba egy államot alkotva.

5. A belgiumi flamandvidékeket választák el a vallonoktól és csatolják Hollandiához.

6. A Népszövetség elnöksége azé az államé legyen, amelynek legnagyobb a népessége, történelme a legragyogóbb és kultúrája a legnagyobb, vagyis Németországé.

APROHIRET ESEK

HAZMESTER kisebb házhoz felvétetik. T. Vladimirescu (Magyar-u.) 16. 334

EGÉSZSÉGI és csinosági haskötőt, bármilyen orvosi rendelésre 150 lejért készítenek. Gyár-ucca 28. Kovácsné. Oradea. 262

EGY cipész munkás vegyes munkára felvétetik. Buday, Szent János ucca 4. 333

BIHARMEGYE több községe részére keresünk megbízható, lehetőleg családos embereket, akik az Erdélyi Magyarság és a Nagyvárad Friss Ujság állandó terjesztésével biztos, nyugodt megélhetést találhatnak. Jelenkezni a kiadóhivatalban.

ELSŐRENDÜ nagymunkás felvétetik. Ifj. Erdősné, Reg. Ferdinand 7. 321

MUNKASLEANYOK felvétetnek Szántó gyárban, Str. Marasesti 8. 324

FŐZŐNŐT és szobaleányt azonnalra felvesz. Dr. Konrádné, Str. Alexandri (Teleky ucca) 6. 325

CIPÉSZ segéd javításra felvétetik. Calea Victoriei 79. 332

FIATAL két molnár segéd azonnali belépésre kerestetik. Tulkos malom, Váradszőlős. 331

ÖNÁLLÓ varróleány francia munkára felvétetik. Nagyobb bőrdönt megvennek. Piata Unirii (Szent László-tér) 14, trafik. 322

LEANYOK könnyű munkára kezdő fizetéssel felvétetnek. Pincében, Baross ucca 13. 320

TANULÓFTUK felvétetnek. Szántó Redőnygyár, Str. Marasesti 8. 297

FŐMOLNARI állást keresek. Ács László Oradea, Str. Prof. D. Pompeiu 49. 49

INTELLIGENS megbízható ügynökök és ügynökök jó jövedelemmel körzeti megbízást kapnak. Ajánlatot „Jó jövedelem” jelíggel a kiadóba. 317

HAZHELY Bánya-soron, villamoshoz néhány lépésre, a legszebb helyen 15 ezer lejért eladó. Vennék közel 10-15 hold földet. Vizvezeték ucca 17. 330

HAVI 8000 lej tiszta jövedelemmel volt éjjeli mulató, igen kedvező feltételek mellett eladó, esetleg bérbe adó, betegség miatt. Str. Scurta (Rövid ucca) 7. 326

NAPSZAMOS KÖNYVEK 1 hetes, 2 hetes beosztással készültek és kaphatók Pásztor Ede papíráruházában, Oradea.

PÁSZTOR-NYOMDA, ORADEA